गौरीं पीतामतएव कनकवर्णाभां इष्टां रावणस्यातिप्रियांअंतःपुरस्त्रीणामीश्वरीं कपिर्मंदोदरीं ददर्शेत्यन्वयः ॥ ५२॥ तर्कयामास संभावयामास ॥ पृथगेकांते परममंचे अति रूपायादर्शनात्प्रायेणेयं सीतेति संभावना हनूमतः तदेवाह रूपयौवनसंपदा नत्वौचित्यालोचनं कृतवानितिभावः ॥ हर्षोमुखविकासादिः आनंदोमानसः ॥ ५३ ॥ आनंदं कार्यद्वाराह ॥ अस्फोटयामासेति॥ आस्फोटपुच्छचुंबनादि जातिधर्मः ॥ जगाम स्तंभानित्यनुकर्षः॥सर्वाअप्येताश्चेष्टाउपांश्वितिबोध्यं॥एवं चेष्टायां हेतुः स्वां कपीनां प्रकृतिं निदर्शयन्निति ॥ ५४ ॥ वाममानः ॥ इतिरामाभि० वा० सुं० दशमःसर्गः ॥ १० ॥ ॥७॥ ॥७॥ अवधूय च तां बुद्धिं सीतासंभावनया

गौरींकनकवर्णाभामिष्टामंतःपुरेश्वरीं॥ कपिर्मंदोदरींतत्रशयानांचारुरूपिणीं ॥५२॥ सतांदृष्ट्वामहाबाहुर्भूषितांमारुतात्मजः॥ तर्कयामाससीतेतिरूपयौवनसंपदा॥ हर्षेणमहतायुक्तोननंदहरियूथपः॥५३॥आस्फोटयामासचुचुंबपुच्छंननंदचिक्रीडजगौजगाम॥ स्तंभानरोहन्निपपातभूमौनिदर्शयन्स्वांप्रकृतिंकपीनां॥ ५४॥इत्यार्षेश्रीम० वा० सुं० दशमःसर्गः॥ १०॥ ॥७॥ ॥७॥

अवधूयचतांबुद्धिंबभूवावस्थितस्तदा॥ जगामचापरांचिंतांसीतांप्रतिमहाकपिः॥ १ ॥ नरामेणवियुक्तासास्वप्तुमर्हतिभामिनी॥ न भोक्तुंनाप्यलंकर्तुंनपानमुपसेवितुं॥ २ ॥ नान्यंनरमुपस्थातुंसुराणामपिचेश्वरं॥ नहिरामसमःकश्चिद्विद्यतेत्रिदशेष्वपि॥ ३॥ अन्येयमितिनिश्चित्यभूयस्तत्रचचारसः॥ पानभूमौहरिश्रेष्ठःसीतासंदर्शनोत्सुकः॥ ४॥ क्रीडितेनापराःक्लांतागीतेनचतथापराः॥ नृत्येनचापराःक्लांताःपानविप्रहतास्तथा॥ ५॥

प्रवृत्तां कापेयविषयां बुद्धिं अवधूय त्यक्त्वा अवस्थितः स्थिरतास्वभावे प्रतिष्ठितः सीतांप्रति तद्विषयामितरामन्यां चिंतां पूर्वचिंताविघटिकां जगाम ॥ १ ॥ तामेवचिंतामभिनयति ॥ नरामेणेति ॥ २ ॥ अन्यं नरं पुरुषमुपस्थातुमंगीकर्तुं नार्हति नाध्यवस्यति ॥ तत्रहेतुर्नहिरामेति ॥ ३ ॥ यद्येवमतोन्येयमनुभूतेति निश्चित्य तत्र गृहे पानभूमौ पानशालायां चचार पुनःसम्यगन्वेषणायेति शेषः ॥४॥ अथ पानभूमौ दर्शनप्रकारः क्रीडितेनेति ॥ क्रीडितेनाक्षादिक्रीडयाक्लांताः सत्यस्तथैव निद्रिताइतिशेषः ॥ विप्रहताः अतिनिद्रिताः स्त्रियोददर्शेतिशेषः ॥ ५ ॥